

Získávají nová uplatnění

Naše národní plemeno český fousek je všestranný lovecký pes, ale i dobrý společník

novému, ať je to způsob lovu, nebo nově zaváděné lovecké plemeno, je značně nedůvěřivý. Také přístup k výchově a výcviku byl dříve u nás vesměs osobitý - lovecký pes byl držen v psinci, z něhož vycházel pouze se svým pánem - myslivcem - a další členové rodiny, především děti, neměly ke psu přístup. Z tohoto zákazu byla obvykle vyjmuta manželka, neboť ta měla za povinnost psa krmit. (Nemyslete si, že si vymýšlím, od svého dost vzdáleného mládí jsem se mezi myslivci a jejich psy pohybovala a všechno to velmi dobře znám z vlastní zkušenosti!) Výsledek takového přístupu byl jasný - byl-li pes dobrý v povaze a vlohách, byl úzce využitelný - pouze pro lov, měl-li nějaké povahové problémy, byl z něj bázlivý, nedůvěřivý jedinec.

Ke změně tohoto stavu dochází pomalu, je zde patrná vazba na otevření hranic po roce 1989. S otevřením hranic se nám otevřel také rozhled po světě, a kdo chtěl, viděl za hranicemi zcela jiný přístup k výcviku loveckých psů i k šíři jejich využití. První z této situace těžili retrívři. Tato skupina plemen je předurčena k tomu, aby úzce spolupracovala s člověkem v různých činnostech, a tak procento retrívrů, kteří u nás opravdu pracují v myslivosti, je v poměru k celkovému počtu odchovaných štěňat těchto plemen zcela zanedbatelné. O tom, kde všude se retrívři uplatňují, je skoro zbytečné psát, protože ve sdělovacích prostředcích velmi často vidáme tyto psy při práci. Uplatňují se jako psi vodící (vodí slepce), jako psi asistenční (pomáhají postiženým lidem), jako psi ve službách policie a jejich složek (psi drogoví, záchranářští, lavinoví), jsou vhodní pro canisterapii (docházejí se svými majiteli do ústavů sociální péče, kde pomáhají svojí laskavou psí povahou při léčbě postižených spoluobčanů), ale retrívři jsou především chápáni jako psi společenští, domácí mazlíčci, i když poněkud hmotní a vyžadující od svého majitele přece jenom určitý profesionální přístup.

Další kategorie plemen, jejichž obliba je

Nejsou to jenom lovci

V dnešní době se stále zvyšuje obliba plemen zahrnovaných pod společný název „lovecká“. Ovšem pod označením „lovecký pes“ najdeme celou škálu rozdílných plemen, lišících se od sebe jak velikostí, tak povahou i schopnostmi. Přesto se dá nalézt jeden společný jmenovatel – všichni lovečtí psi vynikají výborným čichem a jsou otužilí a odolní.

Ještě ve zcela nedávné minulosti byla většina u nás chovaných loveckých plemen odkázána na přízeň či nepřízeň myslivecké veřejnosti, a tak byl

jejich počet značně omezen. Musíme si uvědomit, že český myslivce je „tradicionalista“ (však se také stále odvolává na české myslivecké tradice) a ke všemu

Módním plemenem se stal výmarský ohař

Z irského teriéra je společenské plemeno

Vrozená vloha ohařů – vystavování zvěře

poměrně značná, jsou honiči. Ti se uplatňují kromě myslivosti ještě jako psi společenští. Honiči byli šlechtěni po generaci jako úzcí specialisté ke sledování stop zvěře, jejich schopnost držet stopu je úžasná. Tato jejich schopnost je někdy využívána ve službách policie a vězeňské služby, ale většinou v mimoevropských státech, především v USA. Tam jsou blažhaundi a coonhaundi velmi často vidět v této „nemyslivecké“ službě. Naproti tomu mají a nízkonozí honiči, biglové a baseti, dělají společnost svým majitelům jako přítulní společníci. Jsou krásně vybarvení, milí a jejich srst nepotřebuje náročnou údržbu - co si lze přát více, myslí si jejich obdivovatelé neznalí situace. Ale u málokteré skupiny plemen jsou tak pevně zafixovány vrozené lovecké vlohy jako právě u honičů. Honiči mají ovšem své jméno právě od „honění“, tedy způsobu lovu, při kterém sledují zvěř po stopě i na viděnou a pokoušejí se ji dostat před ručnici svého pána. Vysvětlit jim, že dnes je situace jiná a o tuto službu jejich majitel nemyslivec opravdu nestojí, lze jen velmi obtížně. A tak se objevují dotazy typu - „Pořídila jsem si bigla. Na cvičáku poslouchá, ale jak se dostane do lesa, uteče a vrací se až druhý den.“ K tomu asi tolik - cvičák ještě žádného honiče nenapravil. Buď se bude majitel skutečně věnovat loveckému výcviku, anebo musí od nejútlejšího věku zamezit tomu, aby se štěně a později dospělý pes dostal na stopu zvěře. Jen tak lze zabránit útěkům. V poslední době jsem se setkala ještě s jedním způsobem využívání honiče - pro sportovní disciplíny (skijering, coursing apod). Pro tento účel se zdají být vhodní velcí, tzv. parforsní honiči, kteří jsou velmi silní a velmi vytrvalí. Jak se ovšem cítí tito šlechtici ve zcela plebejském oboru, to si netroufám odhadnout. Jezevčáci jsou asi nejoblíbenější skupinou původně loveckých psů. Dnes to jsou převážně psi společenští. Předurčuje je k tomu nejen jejich malá postava, velká rozmanitost jejich typů (hladkosrstí, hrubosrstí, dlouhosrstí, černí, hnědí, tygrovaní...), ale také jejich povaha. Trochu svéhlavá, hodně osobitá, dá se říci, že jsou chytří až vychytralí. Taký pro kousnutí do toho, kdo se jim znelíbí, nejdou daleko, ale vzhledem ke svojí velikosti nikoho nezavraždí a na životě neohrozí. Jsou to takoví „malí psi, velcí srdcem“.

Slidiči, jak jsou u nás nazýváni, jsou velmi krásní dlouhosrstí psi, španělé a křepeláci. Jsou stejně oblíbeni u myslivců jako u jejich manželek, u prvních pro značné lovecké schopnosti, u druhých pro svoji eleganci a přítulnost. Jsou ale

Agility s bretaňským ohařem

Smečky honičů nemají uplatnění

schopní pracovat i při vyhledávání zasypaných lidí či při odhalování pašovaných předmětů - drog a trhavin. K tomu jim dává předpoklady výborný nos a nevelký tělesný rámec.

Teriéři jsou velmi rozmanitou skupinou plemen, z nichž jen menší část byla u nás někdy skutečně využívána lovecky.

A i v současnosti platí, že valná většina teriérů je chována jako psi společenští, německý lovecký teriér pak téměř

výhradně jako plemeno lovecké a několik plemen přesahuje do obou kategorií - foxteriéři, velšteriéři, irští teriéři, lake-landteriéři, borderteriéři a nově též pat-terdaleteriéři.

Ohaři, někdy také nazývaní stavěči, jsou velmi početnou skupinou plemen rozličné velikosti, typu osrstění i zbarvení. Jsou to psi učenliví a poměrně dobře ovladatelní, čehož využívali nejen myslivci, ale ohaři nalézali vždy uplatnění i ve službách policie, například výmarští ohaři byli často vidět jako průvodci policistů ve strážní službě. O něco později se začalo využívat výtečných nosových schopností ohařů také při vyhledávání drog - ve službách české policie sloužil gordonsetr a maďarští policisté využívají služeb bretaňských ohařů. Ohaři jsou dobře socializovatelní a přátelští vůči lidem, což vyhovuje při canisterapii, jsou rychlí a pohybliví, a to je zase vhodné pro agility, i v ní se dostávají do špičky. A i v saňových sportech, skijeringu a coursingu, jsou velká plemena ohařů hodně oblíbená pro svoji rychlost, vytrvalost a odolnost. Většina plemen ohařů má velmi milou a velmi přátelskou povahu, jsou to báječní rodinní společníci. A právě pro tuto skupinu plemen a jejich majitele, kteří nejsou myslivci, se nyní otevírá další možnost sportovního využití při soutěžích Field-Trials. Tyto soutěže se pořádají hojně po celém světě, a tak je prostor k sportovnímu zápolení opravdu veliký. V současnosti, kdy se stále spekuluje o tom, zda a dokdy ještě bude možné lovit zvěř ve volné přírodě, je každá nová možnost uplatnění „loveckých psů“ jejich nadějí do budoucnosti a lze si jen přát, aby těch možností přibývalo.

Helena Dvořáková

Všechna plemena loveckých psů vynikají svou oddaností ke svému společníkovi v lovu - ke svému pánovi